

SAMEN MAKEN WE HET VERSCHIL

Aanbevelingsnota Lokale Besturen • Januari 2025

INLEIDING

SPAAK, Samen PArat tegen Armoede in de Kempen, is een regionaal samenwerkingsverband tussen de vier Kempische verenigingen waar armen het woord nemen; **Ons Huis** (Mol), **Al-arm** (Geel), **De Fakkel** (Herentals) en **T'AntWOORD** (Turnhout).

Samen met ervaringsdragers in armoede brengen we de armoedeproblematiek op Kempisch niveau onder de aandacht. Meerdere keren per jaar komen de vier verenigingen samen om te werken aan armoedethema's die belangrijk zijn voor onze regio. Vanuit de persoonlijke ervaringen van mensen die leven in armoede worden bovenlokale problemen aangekaart en formuleren we beleidsaanbevelingen voor de lokale besturen en andere betrokken hulp- en dienstverlenende organisaties.

Voldoende inkomen, een kwalitatief en betaalbaar dak boven je hoofd, een toegankelijke dienstverlening, toegang tot betaalbare gezondheidszorg, vrijetijdsparticipatie, ... Dat zijn de dagelijkse bekommernissen en noden van mensen en gezinnen die het moeilijk hebben in onze samenleving.

In de Kempen groeit zo'n 12% van de kinderen op in armoede, we telden nog nooit zoveel dak- en thuislozen in onze regio, het aantal leefloners neemt gestaag toe, ...

We kunnen het ons niet voorstellen dat de armoedeproblematiek geen centraal thema zou zijn op het regionale beleidsniveau. Daarom vinden wij het belangrijk om onze stem te laten horen en de lokale beleidsmakers te (blijven) stimuleren om de armoede in onze regio te bestrijden.

Wij zijn ervan overtuigd dat een regionale aanpak echt een verschil kan maken. Daarom vragen wij aan de politici van de 27 Kempische gemeenten om werk te maken van **onze vier beleidsprioriteiten**.

En uiteraard moeten we deze strijd samen voeren. Samen met mensen die ervaring hebben in armoede. Door ervaringsdeskundigheid te kruisen met academische kennis, praktische kennis van hulpverleners en sociaal(cultureel) werk beïnvloeden we onze gezamenlijke strijd tegen armoede op een positieve manier, zowel preventief als curatief. Wij vragen dan ook de participatie van mensen in armoede ernstig te nemen bij de opmaak, evaluatie en bijsturing van een regionaal armoedebestrijdingsplan.

INKOMEN

De inkomens van mensen met een leefloon, minimum-loon en het loon van uitkeringsgerechtigden liggen vaak nog onder de armoedegrens én onder de referentiebudgetten. Hierdoor kunnen ze niet deelnemen aan onze samenleving.

Maar wat is nu een menswaardig inkomen? We baseren ons hiervoor op de referentiebudgetten onderzocht door het Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn CEBUD. Zij ontwikkelden de REMI-tool waarmee OCMW's een menswaardig budget kunnen bepalen op de verschillende levensdomeinen. Dit zorgt voor objectivering en transparantie in het toekennen van aanvullende steun en het nastreven van een gelijkwaardige behandeling van cliënten, onafhankelijk van de OCMW-medewerker.

Dankzij de projectoproep van de federale overheid konden OCMW's de afgelopen jaren extra financiële steun ontvangen voor de implementatie van de REMI-tool en het verstrekken van aanvullende steun. 22 van de 27 Kempische gemeenten gingen aan de slag met deze tool. We juichen deze evolutie toe. Hiermee zetten de OCMW's een belangrijke stap om de behoefte van cliënten op een uniforme en gelijkwaardige manier te beoordelen.

Als SPAAK zien wij echter ook een aantal aandachtspunten bij de verdere uitrol van deze nieuwe werkwijze. Achter deze berekening schuilt namelijk ook een realiteit en behoefte die au sérieux moet worden genomen. Veel mensen kloppen pas aan bij een OCMW wanneer het water hen al aan de lippen staat. Werken op maat van de cliënt en alle levensdomeinen in rekening brengen die voor de cliënt noodzakelijk zijn om volwaardig te kunnen participeren aan onze samenleving, zijn van essentieel belang om het armoederisico van mensen te verminderen.

“Ik zou naar de kinesist moeten gaan, maar kan dit niet betalen. Hierdoor blijf ik minder mobiel en kan ik niet deelnemen aan allerlei activiteiten. Ik voel mij opgesloten en geraak hierdoor in een inzinking.”

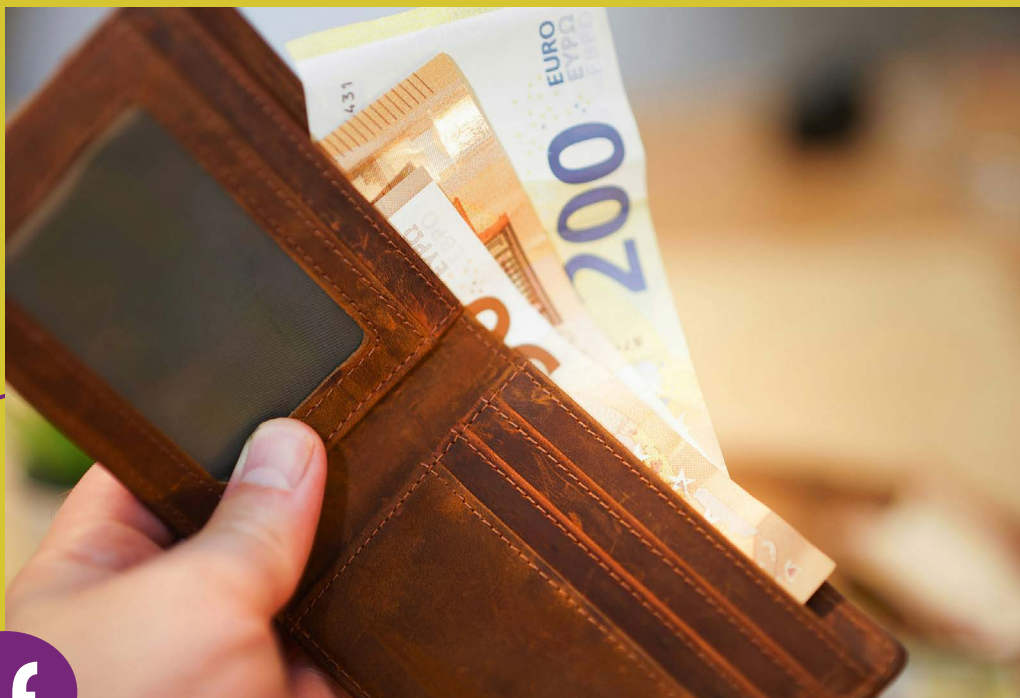
JEF* — AL-ARM

- Om het recht op een menswaardig inkomen voor iedereen mogelijk te maken, vragen we dan ook **in te zetten op het toekennen van aanvullende, niet terugvorderbare financiële steun. Gebruik hiervoor de referentiebudgetten per gezinstype als norm én werk daarnaast op maat van de cliënt.** Plaats het theoretisch kader tegenover de reële leefsituatie om mensen uit armoede te halen of het armoederisico te verminderen. Gebruik bijvoorbeeld de reële huurprijs als referentie bij gebrek aan een betaalbaar woonaanbod. Of neem overlevingsschulden mee in rekening bij het bepalen van aanvullende steun om perspectief te bieden aan cliënten.
 - **Voorzie op Kempisch niveau bovenlokale richtlijnen voor een menswaardig bestaan.** Ontwikkel, naast de objectieve maatstaf, een onderbouwde en gedeelde visie op armoedebestrijding vanuit alle Kempische gemeenten. Maak hierbij gebruik van de ervaringsdeskundigheid van mensen in armoede.
 - Werken met referentiebudgetten creëert opportuniteiten om samen met mensen aan de slag te gaan. **De REMI-tool mag niet gebruikt worden om drempels te verhogen of als stok achter de deur.** Het vormt net een basis om met cliënten in gesprek te gaan en samen haalbare doelen te stellen.
 - Het toekennen van aanvullende steun is steeds voorwaardelijk. Wanneer mensen aankloppen bij een OCMW is hun situatie reeds precair en hun vraag urgent. Het verzamelen van bewijsstukken vraagt kennis en tijd en legt een enorme druk op cliënten. Het heeft een remmende effect op de wil en moed om iets aan hun situatie te veranderen. **Wij blijven daarom ijveren voor de vereenvoudiging van procedures en het beperken van de bewijslast.**
- De rechthebbende of het individu dient zich steeds te bewijzen terwijl het hier gaat om een maatschappelijke tekortkoming. **Een menswaardig inkomen is een recht op zich!**

“Om ons te bewijzen moeten we elke keer een veldslag leveren. Dit vraagt veel energie omdat we niet alles kennen en kunnen. We moeten ons constant bewijzen omdat ze denken dat we profiteurs zijn.”

SAMIRA* — AL-ARM

*Er worden enkel schuilnamen gebruikt in deze publicatie.

“Ik ben Anja en vind mezelf best wel kwetsbaar. Ik heb een inkomen, ik mag niet klagen. Ik heb wel veel medische kosten omwille van mijn psychische problemen. Medicatie, een diëtiste, een psychiater en psycholoog heb ik nodig om recht te blijven. Daarnaast heb ik recht op een BOR-bed en moet ik regelmatig terug in korte of langdurige opname. Ik heb geleerd om hiermee om te gaan en beseft heel goed dat ik vaak extra ondersteuning nodig heb. Alleen kost dit handenvol geld. Na elke opname zit ik met een afbetalingsplan. Samen met de afbetalingsplannen stapelen de schulden zich op. Op de terugbetalingen van de psycholoog heb ik geen recht meer, binnenkort kan ik eindelijk terecht bij het Centrum voor Geestelijke Gezondheid. Het is zo vermoeiend om te moeten overleven waardoor ik vaak sneller in opname ga. Ik loop rondjes.”

Na lang twijfelen ging ik aankloppen bij het OCMW om mijn situatie uit te leggen. Ik moest mijn inkomsten en uitgaven van de voorbije drie maanden voorleggen. Ik was niet voorbereid dus mocht ik terugkomen als ik alle documenten had verzameld. Ik ben niet lang binnen geweest op het OCMW, ik vond dat raar. Vol moed ging ik mijn bewijsmateriaal verzamelen, ik ben nogal een doorzetter maar wat een gedoe. De meeste mensen waren met verlof, het duurde een eeuwigheid voor ik de juiste mensen te pakken kreeg. Ik maakte een overzicht van mijn uitgaven de voorbije drie maanden. Dat viel reuze mee. Ik had geen opname gehad en twee gesprekken bij mijn psychiater werden afgezegd door ziekte.

De maatschappelijk werker gebruikte de REMI-tool om te kijken of ik aanvullende steun zou krijgen. Ik had geen recht op basis van het financiële onderzoek. Ja maar, ... die andere maanden dan, dan zijn mijn kosten veel hoger. En ik verwacht nog een rekening van mijn laatste opname die ik dan weer moet gaan afbetalen. "O ja Anja, die afbetalingen tellen we niet mee als kost want dat zijn schulden." Voor mij zijn dat geen schulden. Ik kan die rekeningen gewoon niet in één keer betalen. Ik ben al blij dat ik met het ziekenhuis een afspraak heb en de rekeningen in stukken mag betalen. Het enige wat de maatschappelijk werker nog kan doen is een uitzondering vragen op het bijzonder comité. Goed idee, dan kan ik mijn situatie uitleggen! Blijkbaar mag dat niet meer en kan ik mezelf dus niet verdedigen. Dat wordt niks, want ik voel dat de maatschappelijk werker mijn situatie niet goed begrijpt. Ben terug in opname door heel dat gedoe. Pff."

ANJA* — AL-ARM

GEZONDHEIDSZORG

Arm maakt ziek, ziek maakt arm. Armoede en gezondheid hebben een grote invloed op elkaar. Mensen met geldzorgen zijn vaker minder gezond en hebben meer lichamelijke en mentale gezondheidsklachten dan mensen zonder geldzorgen. Het risico op chronische ziekten en psychische aandoeningen neemt toe wanneer het inkomen lager is.

Armoede en schulden beïnvloeden het dagelijks leven en de leefomstandigheden op een negatieve manier, wat ook een negatief effect heeft op de gezondheid. Tegelijkertijd kan een slechtere gezondheid leiden tot financiële problemen, bijvoorbeeld door extra zorgkosten en minder inkomen.

Vergemeen de derdebetalersregeling voor iedereen in de gezondheidszorg

Mensen met een laag inkomen stellen gezondheidszorg minder vaak uit als ze gebruik kunnen maken van de derdebetalersregeling. Sinds 2015 is de derdebetalersregeling in de eerstelijnszorg er voor iedereen met Verhoogde Tegemoetkoming (VT). Dat is echter totaal onvoldoende. Een aanzienlijk deel van de groep rechthebbenden krijgt nog altijd geen Verhoogde Tegemoetkoming omdat zij het niet automatisch toegekend krijgen. Deze groep mensen is onvoldoende geïnformeerd of ervaart administratieve drempels. Daarnaast is er ook een andere belangrijke groep van mensen met een inkomen net boven de inkomensgrens van Verhoogde Tegemoetkoming. Zij zijn nochtans uiterst financieel kwetsbaar, zoals ook tijdens de energiecrisis van 2022 duidelijk werd. Zij stellen actief gezondheidsuitgaven uit om financiële redenen.

Wij vragen:

- Een **veralgemening van de derdebetalersregeling** voor IEDEREEN!
- Een **uitbreiding van de derdebetalersregeling** naar alle huisartsen, maar ook naar andere zorgverstrekkers, met prioriteit voor de eerste lijn, zoals kinesitherapie en (thuis)verpleging.
- De **invoering van de derdebetalersregeling** voor consultaties van geneesheer-specialisten na doorverwijzing voor mensen met een Verhoogde Tegemoetkoming (VT).

“Mijn huisarts schreef me 9 kinébeurten voor, voor mijn pijnlijke schouder. Mijn voorschrift ligt bij het oud papier. Ik kan dit momenteel niet voorschieten. Een operatie op termijn zal me meer geld kosten en de maatschappij ook.”

NANCY* — ONS HUIS

Verdedig de conventietarieven bij artsen en zorgverleners

Steeds minder artsen zijn geconventioneerd. Daardoor ontwikkelde zich de voorbije jaren een duale gezondheidszorg, waarbij mensen in armoede minder snel en vaak specialisten-artsen consulteren in het ziekenhuis of gebruikmaken van tandzorg. Mobiliseer en sensibiliseer alle artsen om zich te conventioneren. Geconventioneerde artsen zouden de norm moeten blijven. De overheid kan hier sturend op tussenkomen in de onderhandelingen met de artsensyndicaten en de wijze waarop de financiering van onze gezondheidszorg vormgegeven wordt.

Positief is dat de federale regering in januari 2023 besliste dat tandzorgen voor kinderen en jongeren tot 19 jaar kosteloos wordt (ipv 18 jaar voorheen). Dit is een goede maatregel die de drempel verlaagt voor ouders om met hun kinderen regelmatig de tandarts te bezoeken. Zo kunnen ook preventieve tandzorgen op jonge leeftijd reeds ingang vinden. Helaas blijven tandzorgen te duur voor al wie in armoede leeft en 20 jaar of ouder is.

Wij vragen:

- **Zorg voor een aantrekkelijke regio voor huisartsen en HAIO's**, zodat iedereen medische zorgen krijgt binnen een aanvaardbaar termijn. De huidige schaarste leidt tot het verder afstoten van mensen die niet regelmatig naar medici (kunnen) gaan en leidt dus tot grotere gezondheidsongelijkheid.
- **Voorzie toegankelijke preventieve én curatieve tandzorg voor iedereen**. Door een steeds groter tekort aan tandartsen in Vlaanderen en Brussel wordt de toegang belemmerd voor mensen die geen vaste tandarts hebben. Zeker mensen in armoede die een tandartsbezoek uitstellen, komen zo in een spiraal terecht van grotere tandproblemen en gelinkte gezondheidsproblemen. Daardoor kunnen ze niet zomaar bij hoogdringendheid terecht bij een tandarts.
- **Stimuleer de conventionering van tandartsen** met ondersteunende maatregelen waardoor de-conventionering financieel en moreel ontmoedigd wordt. We pleiten voor een veralgemeende toepassing van het derdebetalersstarief voor tandzorg voor iedereen én een betere terugbetaling van tandzorg binnen de verplichte ziekteverzekering.

“Door het tekort aan tandartsen heb ik geen vaste tandarts meer. Zo kan ik geen afspraak maken voor mijn jaarlijkse controle. Dit wil zeggen dat bij een volgend tandartsbezoek mijn ziekenfonds minder tussenkomst. Ik heb het gevoel dat ik zo dubbel gestraft word.”

SUZANNA* — ONS HUIS

WONEN

Het vinden van een kwaliteitsvolle en betaalbare woning is voor mensen met een beperkt inkomen geen evidentie. Het aantal betaalbare huurwoningen is schaars. Geschikte woningen gaan vaak aan hun neus voorbij omdat anderen betere papieren kunnen voorleggen of omdat ze botsen op vooroordelen of discriminatie. Vaak rest hen niets anders dan in te gaan op de eerste woning die hen effectief wordt aangeboden, ook al is die te duur of van slechte kwaliteit. Mensen in kwetsbare posities voelen zich vaak gedwongen om te kiezen tussen dit of de straat.

SOCIALE HUISVESTING

Sociale huur is een uitstekende armoedemaatregel: het armoederisico van een sociale huurder daalt met 40%. Sociale huur biedt een antwoord op de wooncrisis omwille van de woonzekerheid, betaalbaarheid, toegankelijkheid en woonkwaliteit.

Begin 2025 stonden er 13.200 kandidaat-huurders op de wachtlijst waarvan de Kempische woonmaatschappijen primaire verhuurder zijn. Het huidige Kempisch patrimonium bestaat uit 11.730 woningen. (bron: Welzijnszorg Kempen)

Dit maakt het noodzakelijk om ook de volgende jaren in samenwerking met de drie Kempische woonmaatschappijen blijvend te investeren in de uitbreiding van het aantal sociale huurwoningen van goede kwaliteit.

- **Wij vragen dan ook om op Kempisch niveau in te zetten op een ambitieuzer groeipad.** Nu de hervorming van de verschillende huisvestingsmaatschappijen en SVK's een feit is, moeten we streven naar een significante stijging van het aantal extra sociale huurwoningen in de Kempen.
- **Het woningaanbod dient aan te sluiten bij de reële woonneed van zittende én kandidaat-huurders.** Stem het sociaal huuraanbod af op de vraag (inzake typologie) waarbij grote gezinnen niet worden vergeten. Zij staan vaak jarenlang op de wachtlijst omdat er geen passend woningaanbod is.
- Naar aanleiding van de hervormingen binnen de sociale huur, werden de **toewijzingsreglementen** recent herschreven. **Wij pleiten ervoor om dit op zeer regelmatige basis te evalueren en te bewaken dat er voldoende toewijzingen gebeuren binnen pijler drie voor 'vergeten' doelgroepen.** Stuur bij waar nodig zodat niemand uit de boot valt, bijvoorbeeld omwille van lokale binding (nieuwkomers, daklozen, veelvuldige verhuizers, alleenstaande ouders ...).
- **Een fysieke, laagdrempelige en bereikbare loketwerking is essentieel voor een goede dienstverlening.** Zowel kandidaat-huurders als huurders moeten de kans krijgen om op een laagdrempelige manier verder geholpen te worden (van inschrijving tem eventuele huurproblemen). Sterker inzetten op het leggen van de nodige verbinding met het welzijnslandschap lijkt ons hier een belangrijke hefboom te zijn.

THUIS- EN DAKLOOSHEID

De wooncrisis heeft een enorme impact op dak- en thuisloosheid in onze regio. Steeds meer mensen belanden op de straat of zijn voor hun huisvesting afhankelijk van familieleden of vrienden. De dak- en thuislozentelling in de Kempen die plaatsvond in het najaar 2022 bracht maar liefst 1.720 dak- en thuislozen in kaart, waarvan 563 kinderen. Opvangplaatsen en noodwoningen zijn verzadigd en doorstroom is moeilijk realiseerbaar door het nijpende tekort aan betaalbare, kwalitatieve woningen.

Dak- en thuisloosheid is een complexe uitdaging die we in de Kempen solidair moeten aangaan. Alle Kempische besturen, woonmaatschappijen en welzijnsorganisaties zijn betrokken partij.

- **Iedereen die geen vaste woonst heeft, heeft recht op een kwalitatieve opvang.**

We dringen er dan ook op aan in te zetten op **de creatie van extra opvangplaatsen in de regio**. Werk in samenwerking met Welzijnszorg Kempen het bestaande idee van een regionaal opvanginitiatief versneld uit.

- **‘Niemand slaapt op straat’** was het uitgangspunt van de samenwerking rond noodopvang die Welzijnszorg Kempen in 2013 afsloot met de OCMW's van het arrondissement Turnhout, het Kempens Woonplatform en CAW De Kempen. Heel wat dak- en thuislozen verplaatsen zich in hun zoektocht naar een menswaardig bestaan over de verschillende Kempische gemeenten. Wanneer ze een hulpvraag stellen, worden ze vaak doorverwezen naar andere steden en gemeenten. Om de solidariteit tussen de buurgemeenten te waarborgen is er **nood aan een politiek akkoord tussen de 27 Kempische gemeenten, waarin duidelijke engagementen en concrete afspraken worden gemaakt omtrent**

het aanbieden van noodopvang aan burgers die verblijven op hun grondgebied én het voorzien van de nodige referentieadressen zodat ze administratief in orde blijven. Om dit akkoord te kunnen uitvoeren moeten alle betrokken gemeenten de nodige financiële middelen vrijmaken.

- Blijf in samenwerking met CAW De Kempen en andere initiatieven actief inzetten op **een intensieve aanklappende begeleiding ter preventie van uithuiszetting**, zowel op de private als de sociale huurmarkt.
- Langdurige huurachterstal kan ertoe leiden dat de huurder zijn woning verplicht moet verlaten. Om uithuiszetting te vermijden, is er **het Fonds ter bestrijding van de uithuiszettingen**. We stellen vast dat deze maatregel onvoldoende gekend is en bijgevolg onderbenut wordt. **Wij pleiten er dan ook voor actiever in te zetten op de bekendmaking van deze ondersteuningsmaatregel.**

“Sinds 2019 woonde ik samen met mijn volwassen zoon in een huurhuis in Turnhout. Maandelijks betaalden wij € 650 aan huurgeld. In vergelijking met andere huurhuizen was dit een schappelijke prijs. Dit huis voldeed echter niet aan de wettelijke normen; de elektriciteit was niet in orde, er was geen dubbele beglazing voorzien, het huis was niet geïsoleerd, ... We betaalden ons blauw aan energiefacturen, hoewel we zeer bewust omgingen met ons dagelijks verbruik.

We bevonden ons in een zeer lastige situatie. Als ik de problemen zou aankaarten bij de officiële instanties, dan zou het huis onbewoonbaar worden verklaard en moesten we onmiddellijk het pand verlaten. We beschikten echter niet over de financiële middelen om een deftig huis op de private huurmarkt te huren.

In het voorjaar 2024 besliste onze huisbaas de huurovereenkomst te beëindigen. Volgens hem om het pand te renoveren, hoewel hij nadien het huis onmiddellijk liet bewonen door andere huurders. Mijn zoon en ik werden dakloos. Gelukkig konden we beiden terecht bij vrienden die ons onderdak aanboden. Sinds de zomer 2024 heb ik een referentieadres via het OCMW. Ik werk deeltijds als kindbegeleidster en ontvang daarnaast een bijpassing via het OCMW. Mijn zoon is ondertussen in een andere gemeente gaan wonen. Ik blijf uitkijken naar een geschikte woning maar het is moeilijk om met mijn inkomen een kwalitatieve betaalbare woning te vinden.”

NATASJA* — T'ANTWOORD

VRIJETIJDSPARTICIPATIE

De UiTPAS Kempen is een essentieel instrument om het stedelijke, gemeentelijke en reguliere vrijetijdsaanbod betaalbaar en toegankelijk te maken voor mensen met een beperkt budget. Veel steden en gemeenten hebben de UiTPAS al succesvol geïmplementeerd, wat heeft geleid tot een toename in vrijetijdsdeelname. Dit bewijst dat er een behoefte en wens is om deel te nemen aan vrijetijdsactiviteiten, maar dat de kosten voor velen een drempel waren.

We erkennen en waarderen de financiële inspanningen die steden en gemeenten hiervoor leveren. Het is belangrijk om te benadrukken dat deze inspanningen een positieve return opleveren:

- **Sociale inclusie:** Vrijetijdsactiviteiten bieden mensen de kans om deel te nemen aan de samenleving, nieuwe mensen te ontmoeten en sociale netwerken op te bouwen. Dit kan gevoelens van eenzaamheid en isolatie verminderen.
- **Gezondheid en welzijn:** Actief deelnemen aan sport, cultuur en andere vrijetijdsactiviteiten draagt bij aan zowel fysieke als mentale gezondheid. Het kan stress verminderen, zelfvertrouwen vergroten en een gevoel van voldoening geven.
- **Ontwikkeling van vaardigheden:** Veel vrijetijdsactiviteiten bieden mogelijkheden om nieuwe vaardigheden te leren, zoals teamwork, creativiteit en probleemoplossend vermogen. Dit kan ook bijdragen aan persoonlijke ontwikkeling en zelfontplooiing.

- **Toegang tot cultuur:** De UITPAS met kansentarief maakt cultuur toegankelijker voor iedereen, ongeacht hun financiële situatie. Dit zorgt ervoor dat iedereen kan genieten van het cultuuraanbod.
- **Financiële ontlasting:** Met de korting van 80% op activiteiten wordt de financiële drempel verlaagd, waardoor mensen met een beperkt inkomen meer mogelijkheden hebben om deel te nemen aan diverse activiteiten zonder zich zorgen te maken over de kosten.

Echter blijven er uitdagingen van de komende legislatuur.

“De Fakkelt vroeg me of ik zin had om mee te gaan naar een circusvoorstelling. Ik had zo iets nog nooit eerder gedaan en was nog nooit in een circustent geweest. De show was prachtig en ik heb samen met mijn vriendinnen hard gelachen. Het hielp me om mijn zorgen even te vergeten, en we lachen er nu nog om als we eraan terugdenken. Het is een fijne herinnering, en de volgende keer ga ik zeker weer mee.”

YASSIN* — DE FAKKEL

“Dankzij de UITPAS kon ik me dit jaar inschrijven voor de academie. Ondanks dat het soms stressvol is, geeft het me ook ontspanning en leer ik veel bij. Toch hoop ik dat ik het kan volhouden, want de materiaalkosten zijn hoog.”

NICOLAÏ* — DE FAKKEL

“In de vereniging vroegen ze om mee op culturele uitstap te gaan. Ik wou eerst niet, want ik kon dat niet betalen. Ze zeiden dat het goedkoper was omwille van de UiTPAS Kempen. Maar ik bleef tegen drempels stoten. Ik wist niet wat ik moest kiezen en hoe. Maar de vereniging bleef aandringen om mee te gaan. Ik ben uiteindelijk wel meegegaan.

In het begin heb ik mij volledig afgeschermd. Maar stilaan bloeide ik open. Soms ging ik mee. Niet altijd uit interesse voor de voorstelling, maar voor het gezelschap. Ik voelde me op mijn gemak. Wat ik echt leerde was plannen, iets durven vragen, vragen waar ik mijn jas moest gaan hangen. Wat andere mensen makkelijk vinden, vond ik moeilijk.

Dankzij deze basisvaardigheden, want deze vaardigheden heb ik thuis niet geleerd, heb ik uiteindelijk werk gevonden. Ik heb zelfvertrouwen gekregen en durf mensen aanspreken. Hierdoor heb ik mensen leren kennen en voel ik me minder eenzaam.”

CARINE* — DE FAKKEL

Het recht op vrije tijd is geen overbodige luxe! **Wij vragen dan ook:**

- **Blijf inzetten op de promotie van de UiTPAS Kempen** en behoud de verdeling 20% - 80%.
- Voer de UiTPAS Kempen met kansentarifief **in alle 27 Kempense gemeenten** in om solidariteit tussen steden en gemeenten te bevorderen.
- **Maak de omruilvoordelen van de UiTPAS Kempen diverser**, uitgebreider en interessanter door bijvoorbeeld gratis vrijetijdsactiviteiten aan te bieden. Zo stimuleer je en laat je de mensen kennismaken aan het culturele en recreatieve leven.
- **Heb aandacht voor de verdoken kosten** bij vrijetijdsactiviteiten zoals aangepaste kleding, materiaal,... en voorzie hiervoor financiële ondersteuning (via de lokale verenigingen).
- Neem in het subsidiereglement voor verenigingen op dat zij de UiTPAS Kempen moeten gebruiken en **bied hen hiervoor voldoende financiële ondersteuning**.
- **Moedig commerciële partners aan** om ook de UiTPAS Kempen te gebruiken. Grote bioscoopketens, binnenspeeltuinen, zwemparadijzen, fitnesscentra en kermisactiviteiten zijn vaak nog geen UiTPAS-partner of bieden een te beperkt aanbod.
- **Verplicht cultuurcentra om iedereen** die de zaal huurt (ook grote, commerciële, professionele gezelschappen en artiesten) de UiTPAS Kempen toe te passen.
- Zorg ervoor dat het stedelijk of gemeentelijk vrijetijdsaanbod **beter aansluit bij de mogelijkheden en beperkingen van mensen** in een maatschappelijk kwetsbare positie en communiceer het aanbod in duidelijke en klare taal.
- **Zet in op bereikbaarheid en mobiliteit** zodat iedereen op de activiteit geraakt en terug thuis.
- Laat elke gemeente **een groepspas voor sociale partners** toepassen.

ORGANISATIES

Ons Huis

Bresserdijk 4, 2400 Mol

T: 014/32 04 83

M: 0473/ 85 48 12

E: vierdewereldwerking-mol@skynet.be

www.onshuismol.be

Contactpersoon: Petra Beyens

Al-arm

Pas 255, 2440 Geel

T: 0474/28 89 72

E: al-arm.vzw@hotmail.com

www.vzwal-arm.be

Contactpersoon: Silvie Loenders

De Fakkel

Boerenkrijglaan 16, 2200 Herentals

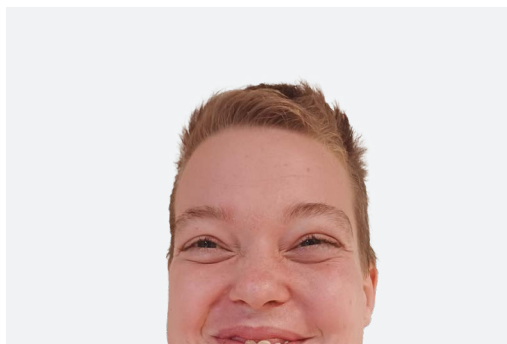
T: 014/21 40 73

M: 0487/99 06 23

E: vzwdefakkel@gmail.com

www.vzwdefakkel.be

Contactpersoon: Nathalie Frenay

T'ANTWOORD

Otterstraat 114, 2300 Turnhout

T: 014/43 65 16

M: 0467/02 50 01

E: info@tantwoord.be

www.tantwoord.be

Contactpersoon: Chris Dielis

